

Περιουσιακές συνεπειές του γάμου και της καταχωρημένης συμβίωσης

Ζευγάρια των οποίων η σχέση έχει διεθνή διάσταση και τα οποία χρειάζονται νομική πληροφόρηση σχετικά με την περιουσία τους σε περίπτωση διαζυγίου/χωρισμού ή θανάτου ενός εκ των δύο.

Οι πολίτες της Ένωσης διακινούνται όλο και περισσότερο πέραν των εθνικών συνόρων για σπουδές, για εργασία ή για τη δημιουργία οικογένειας σε άλλο κράτος μέλος, πράγμα το οποίο οδηγεί σε αύξηση του αριθμού των ζευγαριών των οποίων η κατάσταση έχει μια διεθνή διάσταση: ζευγάρια των οποίων τα μέλη έχουν το καθένα διαφορετική ιθαγένεια, ζευγάρια που ζουν σε κράτος μέλος διαφορετικό από εκείνο της ιθαγένειάς τους, ζευγάρια που έχουν περιουσία σε διαφορετικές χώρες ή ζευγάρια που παίρνουν διαζύγιο ή αποβιώνουν σε χώρα διαφορετική από τη δική τους. Τα διεθνή ζευγάρια, είτε σε γάμο είτε σε καταχωρημένη συμβίωση, πρέπει να διαχειρίζονται τα περιουσιακά τους στοιχεία και, ιδιαίτερα, να τα μοιράζονται σε περίπτωση διαζυγίου, διάστασης ή θανάτου ενός από τους δύο.

Επί του παρόντος, οι πολίτες σε «διεθνή» γάμο ή καταχωρημένη συμβίωση αντιμετωπίζουν αβεβαιότητα όσον αφορά τη διαχείριση της περιουσίας τους ή την κατανομή της σε περίπτωση διαζυγίου ή θανάτου. Είναι δύσκολο γι' αυτά να γνωρίζουν ποιο κράτος μέλους τα δικαστήρια είναι αρμόδια να επιληφθούν μιας υπόθεσης που αφορά τις περιουσιακές σχέσεις τους, ποιο δικαίωμα θα ισχύει για τις περιουσιακές σχέσεις τους και πώς μια απόφαση σχετικά με τις περιουσιακές σχέσεις τους που έχει εκδοθεί σε ένα κράτος μέλος θα αναγνωριστεί και θα εκτελεστεί σε άλλο κράτος μέλος.

Το 2011 η Επιτροπή υπέβαλε δύο προτάσεις που αποβλέπουν στην ασφάλεια δικαίου για τα διεθνή ζευγάρια όσον αφορά τη διαχείριση και την κατανομή των περιουσιακών τους στοιχείων σε περίπτωση διαζυγίου, διάστασης ή θανάτου ενός από τους δύο. Η μία από τις προτάσεις αφορούσε τις περιουσιακές σχέσεις των έγγαμων ζευγαριών και η άλλη τις περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων. Δεδομένου ότι οι εν λόγω προτάσεις αφορούσαν το οικογενειακό δίκαιο, θα έπρεπε να εγκριθούν από το Συμβούλιο με ομοφωνία, μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Έπειτα από πολυετείς διαπραγματεύσεις, τον Δεκέμβριο του 2015 το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν μπόρεσε να επιτευχθεί ομοφωνία για την έγκριση των προτάσεων μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα.

Ως εκ τούτου, 18 κράτη μέλη (Σουηδία, Βέλγιο, Ελλάδα, Κροατία, Σλοβενία, Ισπανία, Γαλλία, Πορτογαλία, Ιταλία, Μάλτα, Λουξεμβούργο, Γερμανία, Τσεχική Δημοκρατία, Κάτω Χώρες, Αυστρία, Βουλγαρία, Φινλανδία και Κύπρος) εξεδήλωσαν την επιθυμία τους να καθιερώσουν ενισχυμένη συνεργασία μεταξύ τους στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των διεθνών ζευγαριών, έτσι ώστε να παρασχεθεί η δυνατότητα στα κράτη μέλη που το επιθυμούν να ζητήσουν την έκδοση νομοθεσίας της Ένωσης σ' αυτόν τον τομέα.

Μετά την υποβολή των αιτημάτων αυτών, η Επιτροπή εξέδωσε στις 2 Μαρτίου 2016 τρεις προτάσεις: μία πρόταση για [απόφαση του Συμβουλίου για την έγκριση ενισχυμένης συνεργασίας](#) στον τομέα των περιουσιακών σχέσεων των διεθνών ζευγαριών, που καλύπτει τόσο τους γάμους όσο και τις καταχωρημένες συμβιώσεις, καθώς και δύο προτάσεις κανονισμών του Συμβουλίου για την εφαρμογή της ενισχυμένης συνεργασίας, η μία σχετικά με τις [περιουσιακές σχέσεις των συζύγων](#) και η άλλη σχετικά με τις [περιουσιακές σχέσεις των καταχωρημένων συντρόφων](#).

Οι προτάσεις για τους δύο κανονισμούς περιέχουν κανόνες για τον καθορισμό του κράτους μέλους του οποίου τα δικαστήρια θα πρέπει να δικαιοδοτούν σχετικά με τις περιουσιακές σχέσεις των διεθνών ζευγαριών (δικαιοδοσία), του δικαίου το οποίο θα πρέπει να εφαρμόζεται σ' αυτές τις υποθέσεις (εφαρμοστέο δίκαιο) και του τρόπου με τον οποίο οι αποφάσεις και οι συμβολαιογραφικές πράξεις που εκδίδονται σ' αυτές τις υποθέσεις σε ένα κράτος μέλος θα πρέπει να αναγνωρίζονται και να εκτελούνται σε άλλο κράτος μέλος. Δεδομένου ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί εκτός από τη διαχείριση αφορούν, ιδίως, την κατανομή της περιουσίας των διεθνών ζευγαριών σε περίπτωση διαζυγίου, διάστασης ή θανάτου ενός από τους δύο, οι κανονισμοί αυτοί συνδέονται στενά με την υφιστάμενη ενωσιακή νομοθεσία περί διαζυγίου, διάστασης και κληρονομικής διαδοχής.

Οι προτάσεις της Επιτροπής εξετάζονται επί του παρόντος από το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Τα κράτη μέλη που δεν συμμετέχουν ακόμη στην ενισχυμένη συνεργασία μπορούν να προσχωρήσουν οποιαδήποτε στιγμή.

Αν χρειάζεστε πληροφορίες σχετικά με τη νομοθεσία των κρατών μελών όσον αφορά τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων και των καταχωρημένων συντρόφων, επικοινωνήστε με τις αρχές του οικείου κράτους μέλους. Μπορείτε επίσης να ανατρέξετε στον δικτυακό τόπο <http://www.coupleseurope.eu/el/home/> του Συμβολαιογραφικού Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Για τη διαχείριση αυτής της ιστοσελίδας υπεύθυνη είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην παρούσα σελίδα δεν απηχούν κατ' ανάγκη την επίσημη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Παρακαλείσθε να συμβουλευθείτε την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου σχετικά με το καθεστώς πνευματικής ιδιοκτησίας που διέπει τις σελίδες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων.

Τελευταία επικαιροποίηση: 20/05/2019